

COLUMBUSSEN ZONDER BUS

© 2021, Laurens Verbeke, één en Pelckmans Uitgevers nv
pelckmans.be
Brasschaatsteenweg 308, 2920 Kalmthout, België

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand of openbaar gemaakt, op welke wijze ook, zonder de uitdrukkelijke voorafgaande en schriftelijke toestemming van de uitgever, behalve in geval van wettelijke uitzondering. Informatie over kopieerrechten en de wetgeving met betrekking tot de reproductie vindt u op www.reprobel.be.

All rights reserved. No part of this book may be reproduced, stored or made public by any means whatsoever, whether electronic or mechanical, without prior permission in writing from the publisher.

Omslagontwerp: Leen Depooter en Studio Pelckmans Uitgevers
Boekverzorging: Studio Pelckmans Uitgevers
Omslagbeeld: liefhebbers
Illustraties: Randall Casaer, Laurens Verbeke en Studio Pelckmans Uitgevers

D/2021/0055/184
ISBN 978 94 6401 519 5
NUR 730

pelckmans.be

facebook.com/pelckmans.be

twitter.com/Pelckmans_be

instagram.com/pelckmans.be

LAURENS VERBEKE

COLUMBUSSEN
ZONDER BUS

PELCKMANS

Columbussen is ongelofelijk

Zo ongelofelijk dat sommige kijkers het na het eerste seizoen niet konden geloven dat het echt allemaal toeval was. Al die mooie slaappleatsen, dat was toch te mooi om waar te zijn?! Dat kon toch geen toeval zijn?! Vreemd hoe ongelof het ongelofelijke bekampt.

Nog vreemder was het toen we voor het tweede seizoen onze ploeg wilden versterken. We kregen heel wat enthousiaste kandidaat-regisseurs en -producers over de vloer. Maar waar grofweg twee op de tien kijkers ons programma zo ongelofelijk vonden dat ze bijna niet konden geloven dat het toeval ook echt toeval was, bleek die verhouding voor professionals tien op tien. Stuk voor stuk gingen de televisiemakers ervan uit dat we voor elke reis minstens onze slaappleatsen en de hele route op voorhand uitstippelden. Zo zot konden we toch niet zijn om dat niet te doen?! Televisie maken is zeer duur, dat risico konden we toch niet nemen?! Zo wordt tv nu eenmaal niet gemaakt. Dit voelde voor mij zo ongelofelijk vreemd dat de kiem voor dit boek er is gezaaid.

Lisette en Franky openden in 1995 een kleine slagerij. Al van op de slagerijschool was Franky's specialiteit 'ambachtelijke paté'. Boerenpaté, Ardense paté, paté de canard, wildpaté, crème paté, paté op grootmoeders wijze... Franky was zo zot van paté dat hij al van zijn 14de zijn eigen recepten en soorten uitvond. Hij experimenteerde hiervoor met alles wat eetbaar was. Rozenblaadjes, beukennootjes, limoenschillen of zelfs het mos tussen het gras in de ouderlijke tuin, alles was voor de kleine Franky interessant genoeg om er nieuwe smaken mee uit te smeren in zijn pastei. Zijn blik stond altijd en overal op paté en werkelijk alles kon dan ook paté voor hem worden.

Vorig jaar vierden Franky en Lisette het 25-jarige bestaan van hun zaak. In zijn streek werd Franky eerst met veel respect de patéboer en later met nog meer respect de patébaron genoemd. De bescheiden slagerij van weleer

groeide uit tot een fabriek die kwaliteitspaté verdeelt over heel Europa. Op grootmoeders wijze in mooie nostalgisch bordes geleverd aan 12 verschillende landen. Tijdens het jubileum straalden Lisette en Franky van geluk. Ongelofelijk wat ze samen hadden bereikt. Wie had dat kunnen denken dat dat kleine slagerijtje tot zo'n patégrootmacht zou uitgroeien?! Ze praatten vol trots over vroeger, over hun eerste vaste klanten die hen altijd trouw bleven, over hun eerste kassa op hun eerste toonbank. Maar mijmerend over hoe het allemaal begon, zegt Lisette plots: 'Het is ongelofelijk. Maar als we toen hadden geweten wat we vandaag weten, we waren er nooit aan begonnen!' Vreemd toch? Lisette is dolgelukkig dat ze dit voor haar onbereikbaar hemelse punt heeft bereikt. En toch zegt ze in dezelfde adem dat ze nooit voor die hemel had gekozen als ze toen had geweten wat ze vandaag weet. Met andere woorden, als ze de weg ernaartoe had gekend.

De belangrijkste les die we van Lisette en Franky kunnen leren: passie drijft op onwetendheid. Samen vormen ze de motor om vooruit te komen. Het gevoel is heel herkenbaar voor al wie iets onderneemt. Of je nu een grote ondernemer, een kleine zelfstandige of een vernieuwer in de jeugdbeweging of het verenigingsleven bent. Wie te veel weet, vertrekt niet. Want als je ziet wat er allemaal fout kan lopen, blijf je thuis. Het is de passie die ervoor zorgt dat je voorbij de fout durft kijken, en dat je dus altijd weer onwetend durft te zijn.

De professionele kijkers die zich vier jaar geleden aanboden als kandidaat-regisseurs wisten te veel om nog naïef te zijn. Ze keken te veel door de bril van wat ze kennen. Heel begrijpelijk gingen ze ervan uit dat we nooit zo naïef konden zijn om ons onwetend aan het toeval over te geven. Onwetend is ook een beetje dom natuurlijk.

Maar hoe meer ik hierover nadacht, hoe meer ik snapte dat dit niet enkel het probleem van die slimme kijkers of die ervaren professionals was, maar van de wereld waarin we vandaag leven. Het is door hoe we onze wereld hebben opgebouwd dat we de onwetendheid zijn verleerd. Letterlijk door alles wat we hebben geleerd. Zo onder het juk van onze

eigen kennis gebukt dat de onwetendheid ons niet meer lukt. Dat is een belangrijke paradox: om te functioneren hebben we kennis nodig, om te vernieuwen de gave van onwetendheid.

Als baby weten we perfect hoe we moeten ademen, maar al van in de lagere school verleren we het om onze longen goed te gebruiken. Hetzelfde gebeurt met ons brein. We verleren het om het in al zijn facetten te gebruiken. Enkel nog op slimme stand, de stand van de kennis.

Hadden we voor De Columbus de knop van slimheid en verstand niet omgedraaid, dan hadden we dit programma nooit gemaakt. Het programma heeft zichzelf gemaakt, maar daarvoor moesten we het lef hebben om niets te verwachten, niets te plannen, niets te bestemmen. Enkel een toevallige richting was nodig om te vertrekken. De goesting om ons slagerijtje te beginnen. We zien wel waar we geraken, waar we uitkomen. Want dat is het echte ei van De Columbus: alleen wanneer je het lef hebt om niets te verwachten, opent zich de oceaan van onverwachte ontdekkingen. Het onverwachte komt nooit wanneer je het verwacht. Eitje! De keuze van het verstand en onze kennis zijn zwaar overroepen, laat ons gekozen worden door het toeval, het leven, onze eigen natuur.

Maar het druist tegen ons slimme verstand in om in onwetendheid al onze kennis los te laten en onze ervaring naar het achterhoofd te duwen. En zoals er vandaag cursussen zijn om opnieuw te leren ademen, zo moeten we onszelf weer leren denken door niet te denken. En alle facetten van ons denken te gebruiken. Het klinkt al tamelijk absurd dat volwassen mensen les moeten volgen om weer te kunnen ademen als een onbevangen baby. Columbussen is nog absurder, want het zet ons aan om onwetend te zijn. Is onwetend niet hetzelfde als dom? Of moeten we gewoon iets minder slim zijn?

Columbussen is veel meer dan De Columbus. En De Columbus is veel meer dan een televisieprogramma. Het is een noodzakelijke aanvulling op onze huidige manier van leven en brengt vertraging op de snelweg

die ons leven dicteert. Om de snelweg aan te vullen, maar zeker niet aan te vallen. Dat zou onnozel zijn. Onwetendheid is de noodzakelijke aanvulling op onze kennis. Het is niet alleen de sleutel om een imperium op patéfundamenten te bouwen of om te columbussen, het is de kier die onze kennis weer zuurstof geeft voor elke mogelijke ontdekking van elke mogelijke Nieuwe Wereld. Kennis is het sleutelgat waardoor we naar onze wereld kijken, maar onwetendheid kent geen deuren. Vandaag hebben we zoveel geleerde kennis dat we de gave van de onbevangen onwetendheid soms wat zijn kwijtgespeeld.

Laat ons samen loslaten en onwetend zijn. En avant met de columbus zonder bus!

*It's a beautiful day
Don't let it get away
You're on the road
But you've got no destination
You're in the mud
In the maze of her imagination*

'Beautiful day' - U2

Het begin.

De zon komt op en brengt een nieuwe dag mee...

Net zoals gisteren, eergisteren en vorige week. En zoals het morgen ook zal zijn.

En overmorgen en volgende week en over tien jaar.

Zolang de zon zal schijnen.

Ben je goed uitgerust?

Om voluit te kunnen columbussen hebben we een huis op wielen gebouwd. Het is de perfecte uitrusting om overal thuis te komen. Want dat is belangrijk: ook al loopt het onderweg verkeerd, zorg dat je altijd de rust met je meedraagt om je overal thuis te voelen. Want je scheidt vertrouwen uit het vertrouwde. Je thuis voelen is de belangrijkste buffer tegen de mislukking. De Columbus is een bus op maat van Wims dromen. Samen kunnen ze de wereld aan.

Maar dit boek gaat over columbussen zónder bus. Hoe uitgerust kunnen we zijn zonder huis op wielen, zonder een overal-thuis-mobiel? Hoe mooi de bus ook is, hij is niet meer dan een – zeer telegeniek – middel om te columbussen. Er zijn heel wat andere mogelijkheden om samen los te laten. Vervang de bus bijvoorbeeld door een boek en je komt ook overal waar je wil.

Dit boek is dus jouw bus. Het is geen huis op wielen maar het is wel het ideale middel om te columbussen, geloof me vrij. Of spreek me ten vroegste tegen op het einde van de rit.

Zonder bus? De bus = dit boek

Door het feit dat jij dit boek in handen hebt, ben jij in deze ontdekkingsreis de Wim met dienst. Jij bent de gastheer van je eigen reis naar het onbekende. Jij en enkel jij zit aan het stuur van dit verhaal.

Zonder Wim? De chauffeur = jijzelf

Voilà. We hebben de bus vakkundig vervangen en ook de nieuwe gastheer is er helemaal klaar voor. Check, check, doublecheck! We kunnen bijna vertrekken, alleen nog goeie gasten vinden nu voor onze reis. Columbusen zonder bus kan perfect, maar goed gezelschap is onmisbaar. Want columbussen is niet gewoon loslaten, het is samen loslaten. Dat maakt een wereld van verschil, want je deelt het loslaten met elkaar. Maar wat is goed gezelschap? Mensen die je zin geven om het onbekende in te duiken, mensen met wie je samen je doel, de tijd, jezelf wil loslaten. Mensen die van moeilijkheden mogelijkheden maken.

Maar goed gezelschap hangt natuurlijk evengoed van jezelf af als van de ander. Gezelligheid is een gedeelde verantwoordelijkheid: goed gezelschap zoekt altijd gemeenschap. (zie inter-esse, p. 20)

Zonder copiloot? De gast = iemand uit jouw lijst

Maak voor je vertrekt een lijst met je ideale columbusgasten. Dat is jouw persoonlijke lijst van goed gezelschap. Noteer hun namen hieronder in willekeurige volgorde. Twijfel je nog? Er is ruimte voorzien voor de geniale herplaatsbare memo: de post-it! Gebruik een klassieke rechthoekige van 76 x 127 mm. Kies zelf je favoriete kleur. De gloeilampgele dragen mijn absolute voorkeur weg.

Het is niet de bedoeling dat je kiest voor je beste vriend of vriendin, zielsverwant of collega, maar wel voor iemand met andere interesses, gewoontes en een andere leefwereld dan jij.

4
7
2
5
1
6
3

De keuze van je columbusgasten zal je reis bepalen. Dat is ook bij elke trip met De Columbus het geval. Hoe wij onze gasten voor het programma hebben gekozen, kan je anderzijds lezen. Anderzijds, dat is dus letterlijk in het boek dat van de andere kant naar je toekomt. Ik waarschuw voor de frontale botsing op de volgende pagina. Maar misschien kan ons gastenkompas je helpen bij het opstellen van je eigen lijst. Je kan het lezen voordat je je lijst invult. Of erna. Of helemaal niet. Aan jou de keuze.

De gast = iemand uit jouw lijst

Hou je nu klaar om te botsen met de volgende pagina en even over kop te gaan. Letterlijk én figuurlijk over de kop. Het kan misschien wat vreemd aanvoelen, maar dat is columbussen. Als je hier en daar wat over de vorm struikelt, dan is dat de bedoeling. Om je verstand op het verkeerde been te zetten. Van voren naar achteren, van boven naar onderen, van onderen naar boven. Er is soms ook wel een beetje duizeling nodig om te columbussen.

Leesexemplaar

Iets waar ze soms ook wel moesten aan wennen op die tweede dag, want klopt deze intimiteit wel met onze relatie? Wil ik dit wel? Wil ik dit wel delen? Deze vragen van onwennige gewenning bepalen de temperatuur van de tweede dag. Het kan vriezen, het kan dooien.

Een tweede nacht bevestigt altijd de bereidheid om te klikken met elkaar, zonder garantie op succes. Dit is de kritische overgang, zoals het kantelpunt van de zoekende stilte in de rubriek van *Man Bijt Hond*. Door de bereidheid om elkaar te vinden, loopt het soms net des te stroever in deze fase. Openlijk proberen kan ook heel openlijk wringen.

Met aan de einder het einde in zicht, want de derde en laatste nacht van hun reis, draait de derde dag om chemie of scheikunde. Gaan we meer en meer verbinden of scheiden onze wegen beetje bij beetje? Werkt het? Of wordt het nog serieus werken vandaag?

De vierde dag is altijd vrij, vrolijk en bevrijd. Ook hier zoals in de blind date, kan of moet geen nacht meer worden gedeeld. De grootste intimiteit is uitgewisseld. De ervaring van de voorbije dagen komt al een beetje binnen door de geur van het thuiskomen en door de romantische reflectie van het einde.

Zoals de motor van verhouding in de blind date van een uur in de spleten van de stille draaide, zo loopt het ook in de Columbus. Niet alleen de stilte die veel tijds en gesprek, maar ook die van de nacht met zijn donkere dromen. Die stilte delen is fundamenteel wanneer twee mensen samen zijn. De band en verbinding die in stilte wordt gemaakt is echt, want niet volgepraat. Leeg en naakt.

interessanter. Hoe vroeger de twee dan openlijk op zoek moesten naar gedeelde interessesvelden, hoe pijnlijker soms ook wanneer die niet werden gevonden. Maar zelfs wanneer het stroef liep tussen de twee en ze elkaar niet leken te vinden, kwam altijd weer ineens het besef dat het uur eindig was en dat het einde in zicht kwam. Dat besef gaf de twee stevast een tweede adem, een innerlijke drive waarbij ze nog eens alles uit zichzelf persten. Als mensen van goede wil om het beste uit zichzelf en de ontmoeting te halen. Het einde nam de druk van het moeten weer weg en gaf hen een bevrijdende vrijheid. Altijd waren ze blij om elkaar te hebben leren kennen. Altijd was het verrijkend en interessant geweest. Ook al interesseerde de ander hen bij aanvang niet echt en hadden ze elkaar ongetwijfeld niet eens zien staan tijdens een of andere receptie of sociale verplichting in het echte leven. Maar door interesse te tonen en te blijven zoeken waren ze interessant geworden voor elkaar. Oprecht geïnteresseerd!

De anatomie van een blind date van een uur is ook hoe een columbus-reis werkt. Twee mensen zijn vier dagen en drie nachten tot elkaar gedoemd in een reis naar het onbekende. In die beperking vinden ze hun bestemming niet, maar ze komen altijd dichterbij elkaar en zichzelf. De eerste dag starten ze altijd apart, in hoofd en hart nog los van elkaar. Volop aftasten en wat snuffelen. De tweede dag starten ze echt samen. Dat is onvermijdelijk en het komt door een magische gebeurtenis: ze hebben de nacht gedeeld, heel bewust naast elkaar gelegen, samen gedroomd en gesnukt in het donker. Ze zijn ook samen wakker geworden. Ach, wat is er mooier dan een mens die wakker wordt?

Speciaal daarvoor installeerden we voor het programma het topshot boven hen om het unieke moment van ontwaken vast te leggen. Dat moment van geboorte. Bekijk iemand die wakker wordt en je ziet de mens als echte mens, als kind. Heel onschuldig en open, zonder gewichtige ernst, nog niet gebukt onder de zware last van de volwassen verantwoordelijkheid. Verantwoordelijkheid is immers altijd potentiële schuld, daar kan een mens niet onderuit. Maar hoe mooi om Wim en zijn gast letterlijk geboren te zien worden. Samen tot leven komen, ontwaken in het leven. Wel die magie vertaalt zich ook altijd in het contact. Wim en zijn gast hebben iets meegeemaakt samen.

(tussen haakjes) De kracht van de stilte

Twee mensen samen vormen het kleinste verband. Een paar of een koppel is letterlijk per twee op deze maatschappelijke verhouding gebouwd. 25 jaar geleden hadden we in *Man Bijt Hond* een rubriek die de kracht van 'de twee' en de kleinste verhouding mooi naar boven haalde. In onze korte versie van *Blind Date* werden twee bekende Vlamingen een uur lang bij elkaar opgesloten in een kleine kamer met alleen een tafel, twee stoelen en elkaar. Zoals het een blind date betaamt, wisten de gasten op voorhand niet met wie ze dat ene uur van hun leven zouden moeten delen. Ze waren allebei wel bekend, maar niet voor elkaar. We matchten op de redactie bewust mensen uit andere branches zoals Sam Goris en oud-premier Mark Eyskens. Op een toevallige receptie zouden ze elkaar niet eens hebben aan- gesproken, maar binnen onze besloten blind date-kamer waren ze een uur lang tot elkaar gedoemd.

Zoals mensen op een trouwfeest aan dezelfde tafel met elkaar praten en beleefd naar raakvlakken zoeken, zo begon het ook altijd in de blind date heel beschieden en voorspelbaar met 'Wie bent u? Wat doet u...?' En natuurlijk ook 'Interessant, zeg...'. Op de toevallige receptie komt er dan altijd het moment waarop je de smaltalk dringend moet ont- vluchten. Dat je ogen onrustig en zo oopvallend mogelijk de omgeving beginnen te scannen, op zoek naar een nooduitgang of een galante vluchtroute. Het is het moment dat je even iets te drinken haalt, dat je iemand anders hebt gezien die je dringend moet spreken, dat je het toilet wilt gebruiken... In de blind date van *Man Bijt Hond* was dat het moment waarop de openlijke stilte viel. Een stilte die veelzeggend was. Een stilte waar je de hersenactiviteit van de twee hoorde knet- teren op zoek naar de juiste vraag of het juiste onderwerp. Het was een stilte die soms licht gênant, maar zo herkenbaar was dat we ze steeds ook in de rubriek monteerden.

De manier waarop de stilte vervolgens krakend of vlofjes werd door- broken, leerde de kijker altijd zoveel meer over de bekende mens dan hij zelf kon vermoeden. Hoe vroeger in het uur de stilte viel, hoe

van gelijkenis naar verschil en terug. Zo laat je de verbinding echt leven. Verbondenheid vindt haar kracht net in de spanning tussen gelijkenis en verschil, tussen anders en gemeen. Daar voelen we echte gemeenschap. Het is de rijkdom van gemeenschap die het verschil in zich kan dragen. Weelderig en veelkleurig.

Wees dus altijd waakzaam als je naar de ander kijkt. Zoom niet al te veel in op het verschild, maar leg je ook niet te veel in de hangmat van de gelijkkenis en wat jullie verbindt. Laveer tusschen verschild en gelijkkenis, heen en weer zonder je op één kant vast te pinnen. Blijf bewegen in een eindeloze dans

Wanneer we ons op het verschild richten, zal het alleen maar groter worden. Zo belanden we uiteindelijk niet in de chemie maar in menselijke scheikunde, ook wel de bijzondere kunst van het scheiden genoemd. $1 + 1$ wordt hoogstens 1 . Zie je wat er gebeurt met zo'n negatieve verbinding? De scheikunde zorgt niet alleen voor scheiding, maar ook voor daadwerkelijk verlies. Waar chemie voor magische meerwaarde zorgt, brengt scheikunde onzichbaar verlies en een minwaarde. Is dit rekenkunde die moeilijk te begrijpen is? De eerste, de beste advocaat met specialisatie (vecht)scheidingen, zal je de mechanismen van de scheikunde ongetwijfeld ragfijn kunnen uiteenzetten.

Wanneer we ons op het verschild richten, zal het alleen maar groter worden. Zo belanden we uiteindelijk niet in de chemie maar in menselijke scheikunde, ook wel de bijzondere kunst van het scheiden genoemd. $1 + 1$ wordt hoogstens 1 . Zie je wat er gebeurt met zo'n negatieve verbinding? De scheikunde zorgt niet alleen voor scheiding, maar ook voor daadwerkelijk verlies. Waar chemie voor magische meerwaarde zorgt, brengt scheikunde onzichbaar verlies en een minwaarde. Is dit rekenkunde die moeilijk te begrijpen is? De eerste, de beste advocaat met specialisatie (vecht)scheidingen, zal je de mechanismen van de scheikunde ongetwijfeld ragfijn kunnen uiteenzetten.

Want alleen zo wordt $1 + 1$ echt drie. Komt er een surplus van chemie, chemische magie en het wonder van de menselijke alchemie. Door te blijven zoeken naar wat ons bindt, voelen we verbinding. De verbinding zorgt voor een extra element. De meerwaarde van de ander en al wat anders is.

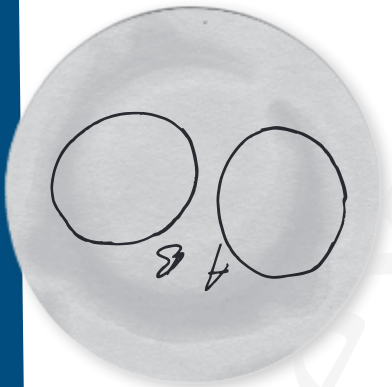
We zijn natuurlijk allemaal maar mensen. Het is onmogelijk om altijd en overal in alles en iedereen geïnteresseerd te blijven. Dat kan nu ook weer niet de bedoeling zijn, want zo zouden we onszelf tot onpersoonlijke massen laten garen. Maar dat mag ons niet tot het andere extreem verleden waarbij we alleen nog vanuit onze eigen persoonlijkheid en de eigen interesses leven. Door te columbussen blijven we de omstandigheden zoeken om altijd open te blijven staan voor het verschild, voor de latenteau tusschen verschillende volkeren, culturen of landsgedeelten.

Columbussen is door verschild verenigd worden en tegelijk in eenheid van elkaar verschilden. Het is de verbindende kracht die ook in een huwelijk, in vriendschap of in collegiaal verband werkt. Maar even goed op populatieverschillen. Het is de verbindende kracht die ook in een huwelijk, in vriendschap of in collegiaal verband werkt. Maar even goed op populatieverschillen. Het is de verbindende kracht die ook in een huwelijk, in vriendschap of in collegiaal verband werkt. Maar even goed op populatieverschillen.

Of beter: ze bestaat alleen maar in ons hoofd. Het is een aanvoelen of een beslissing. Want in werkelijkheid kan de doorsnede tussen twee mensen nooit leeg zijn. Het is een kwestie van interesse te blijven voelen, gemeenschap te zoeken en gemeenschappelijkheid te vinden.

We zijn allemaal mensen onder elkaar. Indien je twee mensen van goede wil samenbrengt, dan is die goede wil al hun eerste doorsnede en hun eerste basis om elkaar te vinden. Zolang ze die goede wil blijven vasthouden, zullen ze elkaar altijd vinden. Ooit en onverwachts.

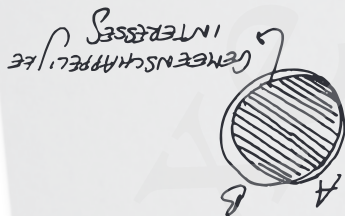
De lege doorsnede zoals hier geschetst bestaat eigenlijk niet.

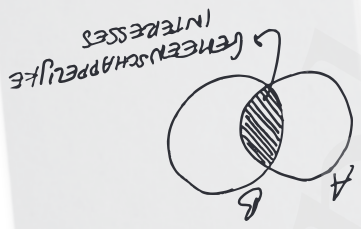
Anderzijds is het cruciaal dat de doorsnede tussen jou en je gast ook niet te klein wordt. Het is de comfortzone van vertrouwen en herkenbaarheid. Er is een basis van eenheid nodig om het verschil tussen elkaar als verrijking te blijven zien. Om interesse in elkaar te behouden.

Interesse is letterlijk te midden van de dingen zijn. De doorsnede helpt om bij elkaar te midden van elkaar te zijn. De gedeelde interesse is een zacht kussen en een ideaal lanceerplatform om elkaars verschillen te durven ontdekken. Zonder die veilige buffer moet je diep in jezelf tasten. Zeker met een lege doorsnede, is er een heel grote eigen menselijke innerlijke interesse nodig om geïnteresseerd te blijven wanneer je contact met iemand anders leeg aanvoelt.

Met zo'n combinatie kan je onmogelijk columbussen, want met de volle doorsnede valt helemaal niets te ontdekken. Dan kan je evengoed thuis blijven. A en B zijn 100% elkaars doorsnede, logisch dat hun trip gedeemd is om een doorsnee ervaring te worden. Dat is te vermijden, tenzij je het type reiziger bent dat in elk buitenland onmiddellijk naar zijn binnenland op zoek gaat. Dat je rustig wordt van je vertrouwde Duvel aan het strand van Calpe, met liefst zoveel mogelijk Vlamingen in de buurt. "Het is echt alsof ik thuis ben, hier!" Dat is goed als je gek bent van veilige zekerheid en bang voor vernieuwing die je kan verrijken. Daar is trouwens niets mis mee, maar het heeft niets met columbussen te maken.

De witte delen zijn de zones van verschil voor A en B. Dat zijn dus alle mogelijke interesses binnen hun combinatie of relatie waarin ze anders zijn. Het witte A is de zone van discomfort voor B en het wit van B is de zone van verschil voor A. Het is hun zone van discomfort. Het is het andere van de ander dat vreemd voor hen is, maar het is ook daar dat er van alles te ontdekken valt. Daar ligt de Nieuwe Wereld die ze elkaar te bieden hebben. Elkaars buitenland. Bij de keuze van een goede gast is het dus cruciaal dat de A en B elkaar niet zozeer overlappen dat ze één en dezelfde cirkel worden. Zo worden A en B elkaars deelverzameling.

Laat het me aanschouwendijk voorstellen met onderstaande figuren. Hierbij is A de verzameling van al jouw gekende (en ongekende) interesses. B is de verzameling van de interesses van de ander, gekend en ongekend. De doorsnede van A en B geeft dus de (hoeveelheid) gemeenschappelijke interesses aan.

Op school zijn dat twee synoniemen, maar in het leven zijn het twee totaal verschillende vakken, werkelijk twee werelden van verschil. De goeie columnbusgast vinden is een kwestie van chemie of scheikunde. Maar te veel discomfort kan versmachtend werken en zorgt zo voor mogelijke verwijdering. De klem gesmoord.

Het is de oefening die we de voorbije seizoenen elke aflevering weer met de redactie hebben gemaakt. We kennen Wim en zijn interesses, zijn desinteresse en zijn zone van discomfort. Discomfort is de noodzakelijke vruchtbare grond waarin het columnbusaad ontkiemt en groeit. Het is de basis van het columnbussen en zo de echte onderzoekzone (zie 0036# vind een schat tussen de rommel).

De gezelligheid van de bus zorgt voor een thuisgevoel, maar dat gaat ook op voor het gezelschap. Rust is de belangrijkste buffer tegen mislukking en uit het vertrouwde scheppen we vertrouwen. Wanneer je werkelijk in alles verschild, moet je al een goed getrainde columnbusser zijn om toch gemeenschap te vinden bij je gezelschap. En van daaruit de gezelligheid te laten groeien.

Goed Gezelschap: chemie of scheikunde?

De oefening om je eigen gastenlijst te maken, is op zich al interessant en verrukkend. Het moet een unieke en persoonlijke lijst zijn. Onverwachts zegt ze meer over jezelf dan je zou willen.

Het gaat over de goede verhouding tussen jou (A) en de ander (B).

In theorie zou columbussen met iedereen moeten lukken. Want één ding is zeker: elk mens is interessant! Anderzijds zijn we natuurlijk allemaal mensen met vele kwaliteiten en talenten, maar vooral ook met onze kleine kantjes. Zeker als je een televisieprogramma wil maken, moet je het lot niet tarten. We hebben maar vier dagen om dichterbij elkaar te komen dus kunnen we best geen water en vuur verbinden of kat en hond naar het toeval laten reizen. Om samen los te laten, moeten gastheer en gast elkaar als mens toch wel een beetje kunnen vinden. Dus kan je het om te beginnen best ook niet al te ver gaan zoeken.

De gastenlijst is een evenwichtsoefening tussen te makkelijk en te moeilijk. Tussen te veel comfort en te veel discomfort. Wanneer je gasten kiest met compleet dezelfde interesses zal je ongetwijfeld een fantastische tijd hebben samen, maar je zult niet columbussen. Jouw lijst is dus zeker niet die van mensen die je uitnodigt voor je decimale verjaardagen. Het kan dat je daar maar één iemand van selecteert als Columbusgezelschap. Misschien moet je ook hier je verleden wat opblinken en een schoolkamerad uit het kleuterklasje in je lijst opnemen. Of iemand uit de jeugdweging waarmee het zo goed klikte maar die je uit het oog verloor. Je moeder? Of een eerste liefde? (Maar speel niet met vuur. Hoed je voor je eigen bijbedoelingen of die van dat eerste liefde! Zie #0016 Sla je tent op...)

Kies mensen die voldoende van je verschillen. Maar om samen los te laten, heb je natuurlijk ook wel een platform van vertrouwtheid nodig.

Tijd om te vertrekken.

Actie nu!

Dit boek telt 46 tips voor trips om te columbussen. Doe het zelf door ze één voor één te ondervinden. Want columbussen moet je beleven, ervaren en ondervinden. Proefondervindelijk. Maak je klaar om te vertrekken! Maar hoe zit het met de sjiekenbak die met de bus altijd en overal onze reisbestemming bepaalt? De essentie van columbussen is dat je je overgeeft aan het toeval, dat je je laat leiden door wat je niet zelf beslist. Maar waar vinden we de onschuldige kinderhand die ons doel bepaalt? Hoe krijgt het toeval hier op papier het lot in handen? Heel eenvoudig: ons doel wordt bepaald door de eenvoud van twee teerlingen. Ze zijn de sjiekenbak van het boek, het kompas om te columbussen zonder bus. De teerlingen wijzen je de weg, zonder kan je niet vertrekken. Net zoals de Columbus niet vertrekt zonder een balletje uit de kauwgomballenautomaat.

Zonder sjiekenbak? Het toeval = twee teerlingen

Heb je geen teerlingen in huis? Dat is zonde, dobbelstenen zouden tot de vaste uitzet van elk huishouden moeten behoren. Als symbool voor het spel en de kracht van het lot. Vind je er geen? Zoek eens in de dozen van je gezelschapsspellen. Of leen er een paar bij vrienden of burens.

Teerlingen en toeval aan het stuur.

Stel: je gooit een 3 en een 6. Als je de cijfers optelt, kom je bij het nummer 9 terecht. Je kan deze worp ook lezen als 36 én als 63. Wil je het toeval helemaal laten doorspelen zodat er maar één optie mogelijk is? Zeg terwijl je werpt luidop 'tien', dan telt het hoogst gegooid cijfer als tiental: 63. Zeg je 'één', dan vormt

het de eenheid: 36. Zeg je niets, dan kies je stilzwijgend voor de optelling, in dit geval het nummer 9. Er zijn 46 mogelijkheden, genummerd volgens de orde van de teerling: van #0002 tot #0066. Maar denk hier vooral niet bij na, het lot wijst zichzelf wel uit. Gooi de teerlingen en volg hun richting. Zo navigeert het toeval je doorheen de 46 ondervindingen van dit boek. Doe het gewoon en onderga het pad van het toeval. Laat je leiden. Alea iacta est.

Mr. Columbus vs. Mr. Bucket

Als je met de 46 ondervindingen in het onbekende wil springen, dan is het belangrijk om ze juist te lezen. Niet als dwingende opdrachten of dringende agendapunten. Een columbuslijst is het tegenovergestelde van een bucketlijst. Je weet wel, die lijst van dingen die een mens per se gedaan moet hebben voor hij sterft. Maar wie wil columbussen 'moet' niets afwerken en al zeker niets afvinken. Afvinken is het toppunt van organisatie, het tegenovergestelde van de organische aanpak.

Dat is de belangrijkste *DON'T* wanneer je columbust: alles dient om los te laten. Lees en vergeet, gooi weg naar je achterhoofd. Gebruik de lijst als inspiratiebron, niet als actieplan, niet als werkblad met doelstellingen die je punt per punt moet afvinken. Het is een lijst met zaadjes. Wie weet blijft er wel eentje hangen in je hersenpan, wordt het in je vel geplant en vindt het vruchtbare grond om ergens onderweg te ontstaan. Komt het er vanzelf weer uit, of niet. Want of er iets spontaans ontstaat, valt per definitie niet te plannen. Het hangt van de goeie omstandigheden af. Van je omgeving, je gezelschap, de sfeer, de temperatuur, de vochtigheidsgraad of de gemiddelde honger...

Het is een beetje als naar *Dagelijkse Kost* kijken. Als ik Jeroen Meus bezig zie, heb ik nadien altijd het gevoel dat ik zelf heb gekookt. Wel, laat de 46 ondervindingen minstens dat effect hebben. Doe ze in gedachten louter door ze te lezen. Je kan ze natuurlijk ook in het echt ervaren. Direct, straks, morgen, ooit of nooit. Zolang je ze maar in je hoofd doet zonder na te denken. Want nadenken komt na doen. Altijd!

Laat je afleiden. Alles kan, omdat het mag. Alles mag, omdat het kan. De teerlingen willen je van je pad brengen, afleiden, omleiden en ja nog liefst van al misleiden en de verkeerde weg doen inslaan. Want zoals de Ierse schrijver James Joyce al wist: 'Fouten zijn omwegen naar ontdekkingen.'

Terwijl je columbust, kan er niets fout lopen. Het is gewoon zaak om bij de pinken te blijven en goed naar de zagezegde fout te luisteren. Je zal merken dat de fout altijd slimmer is dan je slimste plan. Zie je het niet? Dan kan je maar beter nog eens luisteren. Je plan zal steeds beter worden als je het door de fout laat bijsturen. Als je in mogelijkheden blijft denken, bestaat de fout niet. Zo hou je veerkracht in alle omstandigheden.

Vind je de overgave aan toeval en teerlingen moeilijk? Alle begrip daarvoor. Het staat immers haaks op hoe we onze wereld en ons leven zo graag controleren en organiseren. Maar probeer die volwassen reflex de kop in te drukken. Durf te spelen want het is maar om te spelen. Het is de bedoeling dat je zelf heel bewust beslist om je keuze in de handen van het lot te leggen. Om niet zelf te kiezen wat je pad zal zijn. Geef je verstand over aan het toeval. Het werkt bevrijdend.

---

*Ondervinden doet vinden.
Zonder ondervinding
vind je niets.*

Gooi nu maar. Doe het gewoon. Onderga de 46 ondervindingen. Geef je helemaal over aan de klaarlichte dag die ons proefondervindelijk leert leven. Want ondervinding gaat de uitvinding vooraf. Daar gaan we. De zon is opgestaan...

*Bij 't ochtendgloren,
de dag geboren.*

Maar ben je écht goed uitgerust? (bis)

Met of zonder bus? Om echt te columbussen is het van het allergrootste belang dat je uitgerust aan je dag begint! Zorg dat je er helemaal klaar voor bent. En dat begint bij het wakker worden.

In de schoot van de nacht, nog ver en veilig geborgen voor het ritme van de zotte morgen, ligt het moment waarop je zelf beslist of het een rusteloze of harmonieuze dag zal worden. Want hoe je begint, bepaalt hoe je eindigt.

Vergeet nooit om je dag te beginnen. Neem er je tijd voor, dan komt de rest vanzelf. Laat de energie van de verse ochtend binnenstromen. Langs je ogen, je oren, je neus... Neem de tijd om het nieuwe begin in te ademen, op te slorpen, op te snuiven.

Vergis je niet: het is niet aan ons om de dag te beginnen, het is de dag die ons begint. Je moet hem alleen heel bewust binnen laten.

Dat kan misschien heel kunstmatig of geforceerd aanvoelen, doe het toch maar. Beslis om je over te geven aan een nieuw begin, je zal zien dat je vanzelf uitgerust en goedgeluimd de dag ingaat.

Laat je dag gebeuren van 's ochtends vroeg. Laten gebeuren is een bewuste beslissing, sla de dageraad niet over.

Heb je last van een ochtendhumeur? Dan heb je ongetwijfeld je vaste gewoontes als schokdemper van nacht naar dag. Een verkwikkende douche, een shot cafeïne, de geur van je papieren krant, een stevig ontbijt of de nicotinekick van je ochtendsigaret, er zijn massa's overgangsrutuelen om aan de dag te beginnen. Maar zo verliezen we de dag zelf uit het oog. Zeg daarom luidop dag. Laat hem kakelvers binnen langs de grote poort. Een heel goeie dag gewenst!

Neem je tijd. Of beter: geef de dag de tijd om te gloriëren.

Als we telkens opstaan met een inwisselbare routine gaan we aan de essentie voorbij. We signeren de dag voordat hij goed en wel begonnen

is, op exact dezelfde manier als gisteren en eergisteren en de vele dagen ervoor. We maken hem van bij het ochtendgloren banaal en heel gewoon, want we behandelen hem zoals altijd. Alsof de dag zelf geen verschil mag maken. Het nieuwe begin in de kiem gesmoord.

Laat de nieuwe dag bij jou binnenstappen, laat hem jou vernieuwen. Doorbreek met de eerste zonnestraal je routine en je gewoontes. Deze zijn vertrouwde herkenningpunten die je misschien wel een gevoel van rust geven in een rusteloos en bar bestaan. Ze slepen je door de dagelijkse sleur maar vergis je niet, ze zijn er ook de basis van. Dat is de instinker: gewoontes maken alles heel gewoon. Laat het geen gewone dag worden, laat de dag zelf het verschil maken. Volg zijn nieuwe route die uit de routine breekt.

De wekker mag je lijf wekken, liever nog het licht. Maar laat je geest niet door een klok ontwakken. Sta samen met de zon op. Laat het begin zuiver zijn. Laat de tijd los, zelfs wanneer je het gevoel hebt dat je daar geen tijd voor hebt. Vooral dan: vergeet de tijd! Laat de dag zonder horloges beginnen, zonder agenda die onze plannen nog stuurt. Voel van bij het ontwakken het ritme van de natuur in je hart kloppen. Een zonnewekker snijdt diep in het vlees. Als je het toelaat, zullen zon en hart een hele dag samen kloppen. Neem hier echt je tijd voor, het is tijd die je niet kunt verliezen. Volg het ritme van je hart.

Rol, het liefst nog half slapend, uit je bed naar het dichtstbijzijnde venster. Zet het open en laat de dag zelf je geest opwekken. Laat hem binnenwaaien los van weer en wind, regen of sneeuw. Wat voor weer is het vandaag? Vraag het niet maar voel het met dag en dauw.

Voel je lichte tegenzin om op te staan? Dan is het des te belangrijker om de dag langs de voorkant binnen te laten. Met je geest helemaal open. Zelfs na een veel te korte nacht zal je je vanzelf uitgeslapen voelen. Beslis het gewoon en doe zonder na te denken. Je hebt niets te verliezen. Stel niet in vraag wat je doet. Nu toch nog niet. Anders ga je prevalueren en er is

een heel goeie reden waarom dit prachtige woord niet bestaat: nadenken komt na doen. Altijd!

Voor dat nadenken is er aan de andere kant van dit boek trouwens plaats zat. Die kleine filosofie is voor later, met de na van nadien en van nadenken. Laat ons de juiste volgorde respecteren of herstellen. De start is hier. Geef je over aan doen zonder denken. Doe gewoon, beginnen is een oerkracht. Zonder plan en zonder doel. Ga en onderga!

Just do it en laat je hierbij niet vangen door je verstand. Oordeel niet en hul je in onwetendheid om je denken te slim af te zijn. Onwetend is naïef maar allerminst negatief. Laat je dat door niemand wijsmaken! Eis altijd en overal je recht op naïviteit op, want onwetendheid is een gave die je moet blijven onderhouden. Ze garandeert de grootste graad van vrijheid voor je geest.

Door met de openste open geest te ontwaken, blijven alle opties openstaan tot je weer gaat slapen. De hele dag lang is alles mogelijk en kan je oogsten wat de ochtend heeft gezaaid. Of niet, het kan ook morgen of overmorgen gebeuren. Als je het maar toelaat, laat gebeuren en laat groeien.

Dat kan als je niet vanuit het doel of resultaat vertrekt, maar vanuit het begin. Niet vanuit moeten maar vanuit mogen en wat mogelijk is. Staar je niet blind op de uitkomst, maar leer de zwarte grond lezen. Voel het onzichtbare zaad als de vrucht van een ondergrondse toekomst. Zo ga je altijd voor plukrijpe beslissingen en maak je keuzes waar je niet over moet nadenken maar die gerijpt zijn door de tijd in een bad van veel nieuwe dagen vol open mogelijkheden.

Hoe vroeger de planfase de actie voorafgaat, hoe beter. Door elke dag de mogelijkheden binnen te laten waaien, krijg je sowieso een plan met een brede basis. Je bent op alles voorbereid, precies wanneer het zich aandient. Met het plan in het achterhoofd.

Stel je innerlijke gps niet in op de kortste of snelste weg, maar zet hem op de stand van 'zonder zoeken, veel vinden'. Zo wandel je door de dag als was het een zalig grote rommelmarkt, altijd klaar voor de kleine verrassing van de wonderlijke ontdekking.

Laat de dag binnenkomen veeleer dan dat jij zijn open deur intrapt. Waarom zou je jezelf de voorsprong van de dag ontnemen? Hij nodigt je dag na dag uit om altijd in mogelijkheden te blijven denken. Verwacht niets, laat alles binnenwaaien.

Zo worden alle moeilijkheden mogelijkheden en de moeite van het geduldig wachten waard.

Om te doen zonder te denken moet je goed uitgerust zijn. Maar om goed uitgerust te zijn, moet je ook durven te doen zonder te denken. Koppel het denken los van de actie. Denk lang op voorhand. Niet met het mes van de dringende beslissing op de keel. Doe het wanneer niets moet, als alles nog kan. Zo houd je de mogelijkheden open en blijf je ver weg van vaste gewoonte, routine, veilige plannetjes met vooropgestelde doelstellingen of welke andere dwingende reden dan ook.

Heb je de twee letters in 'het is echt mo..lijk!' op pagina 7/298 in gedachten ingevuld? Hoe meer 'moeten' je voelt, hoe groter de kans dat je het jezelf met EI moeilijk maakte. Hoe meer je in de mood van 'mogen' verkeert, hoe groter de kans dat je met GE de mogelijkheden opzocht. Dat zegt niets over jou als mens, wel over het moment. Niet wie je bent, bepaalt of je de deur van moeilijkheden of mogelijkheden binnengaat, wel de omstandigheden waarin je je bevindt of hoe je je voelt (zie ook p. 188/117: 0033# Eet de wereld op).

Wil je de omstandigheden mee hebben? Overweeg dan zoveel mogelijk mogelijkheden, maar hou ze ver van het moeten. Lang op voorhand dus. Overweeg ze altijd los van de actie, los van de uitkomst en los van de dag zelf. Bewaar de mogelijkheden tot ze gewoon gebeuren. Ze zijn als lekkere wijn en worden beter met de jaren. Hou mogen ver van moeten. De mogelijkheid is alleen mogelijk omdat ze niet moet. Mogen is mogelijk, moeten is moeilijk. De mogelijkheid bestaat los van tijd en ruimte, ze bestaat altijd en overal.

Mogelijkheden die moeten, zijn geen mogelijkheden. Ze horen ver weg van de uitkomst, ver weg van een concreet doel. Hou ze niet alleen ver daarvandaan, maar hou ze vooral heel dicht bij jezelf. Als een intentie veeleer dan als een echte bedoeling. Hou de mogelijkheid open. Dan ontstaat ze vanzelf en overvalt ze je binnen de minuut of straks of later ergens. Maar altijd op het juiste moment, op het moment dat zij het wil.

Dat is de magie van de bedoeling van het onbedoelde. Het onbedoelde kan maar verrassen omdat het niet de bedoeling is, maar je (h)erkent de bedoeling onmiddellijk omdat je er wel helemaal klaar voor bent, klaar voor het moment dat de dingen op hun plaats vallen. Je bent goed uitgerust. Klaar om te weten wat je wil zonder het af te willen dwingen. Goed voorbereid om wat je wil te laten gebeuren, of net niet te laten gebeuren. Als je het aandurft om je wil niet op te dringen aan het leven en niets te moeten en alleen te mogen, dan bereik je een bijzondere geestestoestand. Door de dag van bij de start te laten binnenkomen en hem tot de avond en de nacht dicht bij je te houden, blijf je helemaal in het moment. Tegenwoordig en aanwezig in het heden. *In the present*. Die tegenwoordigheid is een zalige staat van genade, ook wel tegenwoordigheid van geest genoemd.

Dit deel van het boek speelt zich af in volle actie en bij klaarlichte dag. Zodra het buiten klaar is, zijn we klaar om in beweging te komen. Bruisend van (zonne-)energie. De zon is niet alleen de ster waar we het leven en alles aan te danken hebben, ze zorgt ook voor de vonk om te columbussen. Ze schept de dag en duikt onder in de nacht. Ook al is het zwaarbewolkt, toch kan je de zon voelen binnenkomen. Elke dag opnieuw, zonder onderscheid. Onverschillig maakt ze het verschil, ze staat op en gaat weer slapen. Geef je over aan haar onverschilligheid, zonder zelf het verschil te willen maken.

Maakt het ons dan onverschillig? Worden wij onverschillige mensen als we de zon volgen en de klok loslaten? Natuurlijk niet. We hebben alleen minder last van de drang om elke minuut, elke seconde van de dag, altijd en overal het verschil te willen maken. Laat gebeuren wat op je afkomt. Maak van bij het begin je drukke volgepropte, koppige kop leeg. Het is van doen, helemaal niet van moeten. Nooit! Voor niets en voor niemand. Het is tijd voor de zon en haar zonne-energie!

*Drinking in the morning sun
Blinking in the morning sun
Oh, anyway, it's looking like a beautiful day
So, throw those curtains wide
And only now I see the light*

'One day like this' - Elbow